

KH/mk

20.12.2016

A: 66/2016

kirjaamo@lvm.fi
eeva.linkama@lvm.fi

Lausunto saaristoliikennettä koskevista asetuseronnoksista

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus on kokouksessaan 19.12.2016 § 184 yksimielisesti päättänyt antaa seuraavan lausunnon:

Toimiva saaristoliikenne on saariston ehdoton elinehto. Edellisen kerran saaristoliikenteen järjestämistä ja palvelutasoa pohdittiin LVM:n selvityksessä vuonna 2008, jonka raportti julkistettiin 31.12.2008. Tuolloinen työryhmä päätyi mm. esittämään, että saariston yhteysaluksissa olleista kuljetusmaksuista luovuttaisiin kokonaisuudessaan kaikkien matkustajien osalta, myös kesäasukkaita ja satunnaisia matkailijoita koskien. Taustalla oli jo perustuslaissakin mainittu yhdenvertaisuuden periaate, johon myös Korkein Hallinto-oikeus oli ottanut kantaa sekä se, että lautamaksuilla katsottiin olevan negatiivinen vaikutus saariston matkailun kehittämiseen. Selvitys johti siihen, että koko saaristoliikenne vapautettiin maksuista, millä onkin nyttemmin koettu oleen saaristoa yleisesti elävöittävä vaikutus, sekä yritystoiminnassa, rakentamisessa että matkailun kehittämisessä.

Nyt lausuntokierroksella olevat lainsäädännölliset muutokset toisivat uudelleen kuljetusmaksut saariston yhteysalusliikenteeseen. Ehdotetut maksutasot eivät Varsinais-Suomen liiton mukaan ole sopuosinnassa em. saaristolain sisällön kanssa. Henkilötaksan vaihdellessa 10–15 euron välillä ja ajoneuvotaksan ollessa ajoneuvon pituudesta riippuen vähintään 35 euroa ei voida puhua hinnaltaan kohtuullisista liikenne- ja kuljetuspalveluista.

Turun saaristossa on lukuisia esimerkkejä yrityksistä, joiden toiminta on täysin riippuvainen nykyisistä kuljetuspalveluista. Esim. Paraisten kaupunki on laskenut, että yhteysalusten vaikutuspiirissä on tällä hetkellä yli 200 yritystä monelta eri toimialalta, joista parhaiten edustettuja ovat rakentaminen, palvelusektori, matkailu ja alkutuotanto. Samoin Velkuan reittialueella on maatalousyrityksiä, joiden toiminta todennäköisesti päättyisi, jos ehdotus maksulliseen yhteysalusliikenteeseen siirtymisestä toteutetaan. Sama koskee lukuista joukkoa yhteysalusten varassa toimivia matkailuyrityksiä, joiden asema jo nyt on selvästi muita matkailuyrityksiä haasteellisempi. Yhteysalukset ovat maanteiden jatketta, samoin kuin maantielautat.

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että saaristoliikennettä tulee edelleen kehittää ja sen palvelutasoa tulee tarkastella säännöllisesti, mutta ehdotetut lainsäädännölliset muutokset olisivat askel

huonompaan suuntaan. LVM:n liikennekaariajattelu, digitalisaation hyödyntäminen ja uusien avausten etsiminen myös saaristoliikenteeseen ovat sinänsä kannatettavia ajatuksia. Saariston yhteysalus-liikenteen tulee palvella kaikkia käyttäjäryhmiä, mutta muutosten tulee olla suunniteltuja siten, ettei saariston kehittäminen ja normaali eläminen saaristossa vaarannu. Maksullisuuden taustalla oleva ajatus siitä, että valtion ilmaiseksi hoitamat tai yritysten tuettuina hoitamat liikennepalvelut syövät potentiaalisilta yksityisiltä liikennepalvelujen tarjoajilta markkinoita on saariston nykytilanteessa ir-relevantti. Saariston olosuhteissa markkinoita kaupallisille, ympäri-vuotisille liikennepalveluille ei yksinkertaisesti ole. Maksuton yhteysalusliikenne, samoin kuin maksuton maantielauttaliikenne, edesauttavat saariston aktiivisuutta ja positiivista muuttoliikettä sekä luovat uskoa siihen, että saaristossa voi ja kannattaa jatkossakin elää ja yrittää. Elävä ja elinvoimainen saaristo on myös osa Varsinais-Suomen maakuntastrategian tavoitteistoa. Saa-vutettavuus on tuon tavoitteen avain-sana. Varsinais-Suomen liitto vastustaa yhteysalusmaksu-ja, koska ehdotetut maksut vaarantavat koko saariston elämisen ehdot, ml. matkailun kehittä-misen ja vaikeuttavat tuntuvasti saariston yritystoimintaa.

Varsinais-Suomen liitto

Kari Häkämies
maakuntajohtaja

Markku Roto
hallintojohtaja,
maakuntahallituksen sihteeri